

Нехемя

1-нжи бап

Нехемя Иерусалим хакда аладаланяр

¹ Хакаляның оглы Нехемя, ине, шулары гүррүң берди. Парс патышасы Артаксерксин патышалык этмегиниң йигриминжи йылының Кислев^a айында мен Суза галасындадым.

² Доганларымың бири болан Хананы бирнөче адам билен Яхудадан гелди. Мен олардан есирликден гутулып, аман галан яхудалар хакда ве Иерусалим хакда сорадым. ³ Олар маңа: «есирликден гутулып, аман галан яхудалар улы бетбагтчылыкда; олар иле масгарадырлар; Иерусалиминң диварлары юмрулып, онуң дервезелери ода янды» дийип гүррүң бердилер.

⁴ Мен бу затлары эшиденимде, отурып агладым ве бирнөче гүнлөп яс тутдум. Агыз беклөп, Гөкдәки Худайдан дилег этдим. ⁵ Мен шейле дийдим: «Эй, Гөкдәки Худай Реб, бейик ве хайбатлы Худай! Сен Өзүңи сөйүп, табшырыкларыңы бержай эдйәнлер билен әхтиңи хем вепалы сөйгүңи саклаяң. ⁶ Гулуң болан мениң ысрайыл халкының Саңа гаршы эден гүнәсини боюн алып, гиже-гүндиз Саңа эдйән дилегими эшидериң ялы, гулагың эшитгир, гөзүң йити болсун. Менем, аталарымам гүнә этдик. ⁷ Биз Сениң гулуң Муса берен табшырыкларыңы, парзларыңы, хөкүмлериңи бержай этмән, Сениң гаршыңа жуда эрбет иш этдик. ⁸⁻⁹ Гулуң Муса: „Әгер бивепалык этсеңиз, сизи халкларың арасына пытрадарын. Йөне сиз Маңа доланып, табшырыкларымы ятда саклап, бержай этсеңиз, сизинң сүргүн эдиленлериңиз ериң аягужунда болса-да, Мен олары шол ерден йыгнап, Өз адымың месген тутмагы үчин сайлан ериме гетирерин“ диен сөзлериңи яда сал. ¹⁰ Олар Сениң бейик гүйжүн, гудратың билен халас эден Өз гулларың ве халкыңдыр. ¹¹ Я Реб, Өз гулуңың дилегине ве Саңа хормат гойян гулларыңың дилегини эшит! Өз гулуңың ишини шу гүн Өзүң оңуна эдип, патышаның маңа рехими инер ялы эт». Мен шол вагтлар патышаның шерап гуйянчысыдым.

2-нжи бап

Нехемя Иерусалиме гидйәр

¹ Бу вака Артаксерксин патышалыгының йигриминжи йылының Нисан^b айында болупды. Шерап гетириленде, мен оны алып патыша узатдым. Шу вагта ченли онуң хузурында мениң гуссалы болан пурсадым ёкды. ² Онсоң патыша маңа: «Сыркав дәл халыңа не бейле йүзүң салык? Бу йүрек гуссасындан башга хич зат дәлдир» дийди. Мен жуда горкдум. ³ Мен патыша шейле жогап бердим: «Патыша узак яшасын! Аталарымың мазарлары ятан шәхер хараба өврүлип, онуң дервезелери ода яныпдыр, онсоң нәдип мениң йүзүм салык болмасын?» ⁴ Патыша менден: «Ислегинң нәме?» дийип сорады. Мен Гөкдәки Худайдан дилег этдим. ⁵ Онсоң мен патыша шейле жогап бердим: «Әгер патыша оңласа ве мен сизинң назарыңызда хормат газанан болсам, онда мени Яхуда, ата-бабаларымың мазарлары ятан шәхериң диварларыны дикелтмәге гойбер». ⁶ Патыша (ша аялы-да онуң янында отырды) менден нәче вагтлык гитжекдигими ве хачан доланып гелжекдигими сорады. Мен патыша белли бир мөхлети айданымдан соң, ол мени гойбермәге разы болды. ⁷ Соңра мен патыша: «Әгер патыша оңласа, ол Яхуда барянчам мени гечирерлери ялы, менден Перат дерясының гүнбатырындакы велятың хәкимлерине хатлар иберилсин. ⁸ Шейле хем патыша токайының сакчысы Асафа, ыбадатхана галасының дервезелери үчин, шәхериң диварлары ве мениң яшажак өйүминң пүрслери үчин агач берер ялы хат берсин» дийдим. Худайымың ялкамагы билен патыша мениң дилегими битирди.

⁹ Патыша мениң яным билен гошун серкерделерини, атлылар ёллады. Онсоң мен Перат дерясының гүнбатырындакы велятың хәкимлериңиң янына барып, олар патышаның хатларыны бердим. ¹⁰ Эмма хоронлы Санбаллатдыр Аммон велятының векили Тобья, бир

^aКислев — бу ноябр айы билен декабр айының аралыгыны өз ичине аляр.

^bНисан — бу март айы билен апрел айының аралыгыны өз ичине аляр.

адамың ысрайыл халкының бәхбидини арап гелендигини эшиденлеринде, гахар-газаба мүндүлөр.

¹¹ Мен Иерусалиме гелип, ол ерде үч гүн болдум. ¹² Соңра гиже туруп, яныма бирнөчө адам алдым. Иерусалим хакында Худайымың калбыма нөмө саландыгыны хич киме айтмадым. Янымда мүнүп барян эшегимден башга мал ёкды. ¹³ Мен гиже Деревезесинден чыктым. Шагал чешмесиниң яны билен Дөкүн деревезесине ченли гидип, Иерусалимиң йыкылан диварларыны, ода янан деревзелерини гөзден гечирдим. ¹⁴ Соңра мен Булак деревезесине ве Патыша ховзуна гитдим. Эмма ол ерде эшегим гечер ялы ер ёкды. ¹⁵ Онсоң мен гиже дерениң ичи билен ёкарык галып, дивары гөзден гечирдим. Соңра мен ызыма доланып, Деревезесинден ызыма доландым. ¹⁶ Шәхер баштутанларына мениң нирә гиденими ве нөмө эденими билмедилер. Мен энтөк яхудалара, руханылара, беглере, шәхер баштутанларына ве иши ерине етирмөгө гатнашжак бейлеки адамлара хич зат айтмандым.

¹⁷ Соңра мен олар: «Иерусалимиң хараба өврүлип, онуң деревзелериниң ода янандыгы зерарлы бизиң нәхили эжир чекйәндигимизи сизиң өзүниң гөрүп дурсуңыз. Мундан артык вежера болуп йөрмезлик үчин, гелиң, Иерусалимиң диварыны дикелделиң!» дийдим. ¹⁸ Мен олар Худайың маңа нәхили көмөк эдендигини ве патышаның маңа айдан затларыны гүррүн бердим. Онсоң олар: «Гелиң, ише башлалың!» дийшип, бу оңат иш үчин биллерини берк гушадылар. ¹⁹ Эмма хоронлы Санбаллатдыр аммон эмелдар Тобыя ве Гешем арап дагы муны эшиденлеринде, бизи эсгермезлик эдип, бизиң үстүмизден гүлүп: «Бу этжек болян задыңыз нөмө? Патышаның гаршысына питне турузмакчы болярмысыңыз?» дийдилер. ²⁰ Онсоң мен олар: «Гөкдөки Худай ишимизи оңуна салар. Онуң гуллары болан биз гурлушык ишине башларыс. Эмма сизиң велин, Иерусалимде не пай, не-де хак-хукукларыңыз бар» дийип жогап бердим.

3-нжи бап

Иерусалимиң диварлары тәзеден гуруляр

¹ Онсоң баш руханы Эляшып ве онуң руханы доганлары Гоюн деревзесини тәзеден гуруп, онуң гапыларыны отуртдылар. Онсоң олар дивары Йүзлер диңине ве Хананел диңине ченли багыш этдилер. ² Эляшың гапдалында Ерихоның халкы гуярды. Оларың гапдалында болса Имриниң оглы Закур гурды. ³ Хасенаның огуллары Балык деревзесини бина этдилер. Олар онуң пүрслерини гоюп, деревзениң гапыларыны ерине отурдып, нурбатларыны ве килтлерини дакдылар. ⁴ Оларың гапдалындакы дивар бөлүмини Хакосың агтыгы, Урияның оглы Мерьемот дикелтди. Оларың гапдалындакы дивар бөлегини Мешезабелиң агтыгы, Берекияның оглы Мешуллам дикелтди. Оларың гапдалындакы дивар бөлегини болса Багананың оглы Садок дикелтди. ⁵ Оларың гапдалындакы дивар бөлегини тековалылар дикелтдилер. Йөне оларың беглери баштутанлары тарапындан белленен иши этмөкден йүз өвүрдилер.

⁶ Пасеяның оглы Ёяда билен Бесодяның оглы Мешуллам Көне деревзени дикелтди. Олар пүрслери гоюп, деревзениң гапыларыны ерине отурдып, онуң нурбатларыны ве килтлерини дакдылар. ⁷ Оларың гапдалындакы дивар бөлегини гибгонлы Мелатя билен меронотлы Ядон Перат дерясының гүнбатырындакы веляятың хөкүмдарының голастындакы Гибгоның ве Миспаның яшайжылары билен биле дикелтдилер. ⁸ Оларың гапдалындакы дивар бөлегини зергәрлерден Хархаяның оглы Узыел дикелтди. Онуң гапдалында болса атыр ясайжылардан болан Хананя дивары дикелтди. Олар Иерусалими тә Гиң дивара ченли беркитдилер. ⁹ Оларың гапдалындакы дивар бөлегини Иерусалимиң этрабының ярысының хәкими Хуруң оглы Репая дикелтди. ¹⁰ Оларың гапдалында Харумапың оглы Едая өз өйүниң гаршысындакы дивар бөлегини дикелтди. Онуң гапдалындакы дивар бөлегини Хашабнеяның оглы Хатуш дикелтди. ¹¹ Харымың оглы Малкыя билен Пахатмовабың оглы Хашуп диварың башга бир бөлегини ве Тамдырлар диңини дикелтдилер. ¹² Онуң гапдалындакы дивар бөлегини Иерусалим этрабының галан ярысының хәкими Халлохешин оглы Шаллум ве онуң гызлары дикелтдилер.

¹³ Ханун ве зановалылар Деревезесини дикелдип, онуң гапыларыны отурдып, нурбатларыны ве килтлерини дакдылар. Олар Дөкүн деревзесине ченли диварың мүн тирсек аралыгыны дикелтдилер. ¹⁴ Бейтхакерем этрабының хәкими Рекавың оглы Малкыя Дөкүн деревзесини дикелтди. Ол деревзени тәзеден бина эдип, онуң гапыларыны отуртды ве нурбатларыны, килтлерини дакды.

¹⁵ Миспа этрабының хәкими Колхозениң оглы Шаллум Булак дервезесини дикелтди. Ол дервезәни тәзеден бина эдип, онуң үстүни басырды, гапыларыны ерине отурдып, онуң нурбатларыны ве килтлерини дақды. Шейле хем ол патыша багының янындакы Шела ховзуның диварыны тә Давут шәхеринден ашак инйән басганчаклара барянча гурды. ¹⁶ Шаллумдан соң Бейтсур этрабының ярысының хәкими Азбугың оглы Нехемя Давут гонамчылығының гаршысындан тә эмели ховза ве эдермен уршужыларың өйүне ченли болан дивары дикелтди.

¹⁷ Онуң гапдалындакы дивар бөлегини левилер дикелтдилер: Банының оглы Рехум онуң гапдалындакы дивары дикелтди; Кегила этрабының ярысының хәкими Хашабя өз этрабы үчин бир дивар бөлегини дикелтди. ¹⁸ Онуң гапдалында оларың гарындашлары, Кегила этрабының ярысының хәкими Хенададың оглы Бавай^с бейлеки дивар бөлегини дикелтди.

¹⁹ Бавайың гапдалында диварың өврүлйән еринден горхана учудының габадында болан диварың бинят дирегини Миспаның хәкими Ешуваның оглы Эзер дикелтди. ²⁰ Эзерден соң диварың өврүлйән еринден, баш руханы Эляшыбың өйүниң гапысына ченли дивары Закайың оглы Барук дикелтди. ²¹ Барукдан соң Эляшыбың өйүниң гапысындан тә өйүң гутарян ерине ченли аралыкдакы дивары Хакосың агтыгы Урияның оглы Меръемот дикелтди.

²² Меръемотдан соң Иерусалимиң төверек-дашындакы ерлерден гелен руханылар диварың бир бөлегини дикелтдилер. ²³ Оларың гапдалында Бенямин билен Хашуп өз өйлериниң габадындакы дивар бөлегини дикелтдилер. Оларың гапдалында Ананяның агтыгы, Магасеяның оглы Азаря өз өйүниң янындакы дивар бөлегини дикелтди. ²⁴ Онуң гапдалында Хенададың оглы Биннуй Азаряның өйүнден диварың өврүмине — бурча ченли болан дивар бөлегини дикелтди. ^{25–26} Узайың оглы Палал дивар өврүминиң гаршысыны ве гаравулхана ховлусының янындакы ёкаркы көшгүң диңини дикелтди. Онуң гапдалында Парошың оглы Педая билен Офелде яшаян ыбадатхана хызматкәрлери гүндогарда Сув дервезесиниң габадына ве гаравул диңине ченли аралыкдакы дивар бөлегини дикелтдилер. ²⁷ Онсоң тековалылар бейик гораг диңиниң гаршысындакы Офел диварына ченли болан аралыгы дикелтдилер. ²⁸ Руханылар Ат дервезесинден башлап, демиргазыга тарап херси, өз өйлериниң габадындакы дивары дикелтдилер. ²⁹ Оларың гапдалында Иммериң оглы Садок өз өйүниң габадындакы дивар бөлегини дикелтди. Онуң гапдалында Гүндогар дервезесини саклаян Шеканяның оглы Шемага бир дивар бөлегини дикелтди. ³⁰ Онуң гапдалындакы дивар бөлүмини Шелемяның оглы Хананя билен Салапың алтынжы оглы Ханун дикелтдилер. Оларың гапдалында Берекияның оглы Мешуллам өз өйүниң габадындакы дивар бөлегини дикелтди. ³¹ Онуң гапдалындакы дивар бөлүмини зергәрлерден болан Малкыя Гөзден гечириш дервезесиниң гаршысында болан ыбадатхана хызматкәрлериниң хем-де тәжирлериң өйүне ченли болан аралыгы ве бурчдакы ёкаркы отага ченли болан аралыгы дикелтди. ³² Бурчда ерлешен ёкаркы отаг билен Гоюн дервезесиниң аралыгындакы дивар бөлегини зергәрлер билен тәжирлер дикелтдилер.

4-нжи бап

Нехемя ише пәсгел берйәнлерден үстүн чыкяр

¹ Санбаллат бизиң дивары өрүп йөренимизи эшиденде, ол гаты гахарланды ве газап донуны гейип, яхудаларың үстүнден гүлмәге башлады. ² Санбаллат өз яранларының ве Самаря гошунының өнүнде шейле дийди: «Бу болгусыз яхудалар нәме эдип йөрлер? Олар нәме хемме зады тәзеден гурайжаклармыка? Я-да гурбанлык бержекмикәлер? Олар иши бир гүнүң ичинде тамамларыс өйдйәрмикәлер? Олар зир-зибил үйшмегинден алнан ве янан дашлардан бина галдырайжаклармыка?» ³ Онуң янындакы аммонлы Тобыя шейле дийди: «Оларың гурияң даш диварының үстүне тилки мүнсе-де йыкылар!» ⁴ Эй, Худайымыз, оларың бизи нәхили масгаралаяндыкларыны эшит! Бизе атян мыжабатларыны өз башларындан индерип, олары ят үлкеде, есирликде талаңа бер! ⁵ Оларың языкларының үстүни басырма, гүнәлерини назарындан сыпдырма, чүнки олар бизиң — гурлушыкчыларың гөвнүне дегдилер. ⁶ Муна гарамаздан биз дивары тәзеден гурдук; тутуш дивар бирикдирилип, онуң бейиклиги ярысына етирилди, чүнки халк ишлемеги йүрегине дүвди.

⁷ Эмма Санбаллатдыр Тобыя, араплардыр аммонлар ве ашдотлылар Иерусалим диварларының гурлушыгының үстүнликли амала ашырыляндыгыны, дивар гәдиклериниң битирилип

^с *Бавай* — я-да: Биннуй.

баряндыгыны эшиденлеринде, гаты гахарландылар. ⁸ Онсоң оларың хеммеси гелип, Иерусалиме гаршы урушмак ве онда алжыранңылык дөретмек үчин дил дүвүшдилер. ⁹ Онсоң биз өз Худайымыза дилег этдик ве олардан горанмак үчин, гиже-гүндиз гаравул гойдук. ¹⁰ Эмма яхудалар: «Йүк дашаянлар гүйчден гачяр, йыкык-юмруклар болса гаты көп; шонуң үчинем биз дивары өрүп билмерис» дийишйәрдилер. ¹¹ Душманларымыз хем: «Үстлерине баранымызы дуйманкалар, биз олары өлдүрүп, иши тогтадарыс» диййәрмишлер. ¹² Оларың янында яшаян яхудалар гелип, bize: «Душманларымыз чар тарапдан bize хүжүм этжеклер» дийип, гайта-гайта айтдылар. ¹³ Шонуң үчин мен диварың пес ерлериниң анырсындакы ачык мейданда халкы уруглары боюнча, гылычлары, найзалары ве яйлары билен дуруздым. ¹⁴ Онсоң мен беглере, баштутанлара ве бейлеки дуранлара бирлай гөз айлап, шейле дийдим: «Олардан горкмаң! Бейик ве хайбатлы Ребби ятлаң! Гарындашларыңыз, огулларыңыз, гызларыңыз, аялларыңыз ве өйлериниз үчин сөвешиң!»

¹⁵ Душманларымыз оларың ниетлериниң bize аяндыгыны ве Худайың оларың ниетлерини баша бардырманлыгыны эшиденлеринде, бизиң хеммәмиз дивар гурмага, херимиз өз ишли-ишимизе гайдып бардык. ^{16–17} Шол гүнден башлап, мениң адамларымың ярысы дивар гурлушыгында ишледи; бейлеки ярысы-да найзалары, галканлары, яйлары ве совутлары билен горагда дурдулар. Баштутанлар хем дивар гурян яхудалары гөз астында сакладылар. Йүк дашаянлар бир эллери билен ишләп, бейлеки эллеринде яраг тутдулар. ¹⁸ Гурлушыкчыларың хеммесиниң ишлейәркәлер-де биллери гылычлыды. Сурнайчы болса мениң янымда дурды. ¹⁹ Мен беглере, баштутанлара ве халкың галанына: «Иш көп ве онуң герими гин, диварың үстүнде биз дагынык ве бири-биримизден узак. ²⁰ Шонуң үчин сиз сурнай сесини эшиден бадыңызга бизиң янымыза йыгнанышың. Худайымыз бизиң үчин сөвешер» дийдим. ²¹ Шейдип, биз хер гүн даң атандан гүн батянча ишледик, адамларың ярысы найзалар гөтерди. ²² Шол вагт мен ене-де халка йүзленип: «Гиже бизи горап, гүндизем ишләр ялы, гой, хер ким өз хызматкәри билен Иерусалимде гиже ятымлык галсын» дийдим. ²³ Шейдип, не мен, не гарындашларым, не хызматкәрлерим, не-де ызымдакы жанпеналарым – хич биримиз эшигимизи чыкармадык. Ярагларымыз хем саг элимиздеди^d.

5-нжи бап

Гарамаяк халкың эзилмеги

¹ Бираз вагт геченсоң, биртопар адам ве оларың аяллары өз яхуда доганларыңдан яңа ахы-нала этдилер. ² Кәбирлери: «Огулларымыз ве гызларымыз билен биз көплүкдири; дири галарымыз ялы, bize галла берилсин» диййәрдилер. ³ Кәбирлери-де: «Биз ачык зерарлы галла алжак болуп, еримизи, өйүмизи, үзүмли ховлуларымызы гиреве гойдук» диййәрдилер. ⁴ Оларың: «Биз патышаның экин еримизе, үзүмчилигимизе саяян салгыдыны төлемек үчин, пул карз алдык. ⁵ Бизиң сүңнүмизем, аслымызам бейлеки яхудаларыңкы билен бирдир. Чагаларымызам шоларың чагасыңдан кем дәл. Муңа гарамаздан, биз огулларымызы, гызларымызы гулчулыга бермели болярыс. Гызларымызың-а эййәм гырнак боланлары-да бар. Эмма бизиң этжек алажымыз ёк, себәби экин еримизем, үзүмчилигимизем башга адамларың элинде» диййәнлери-де барды.

⁶ Оларың дады-перятларыны ве арз-шикаятларыны эшиденимде, мениң гаты гахарым гелди. ⁷ Бу затлар хақда ойланып, беглере хем баштутанлара кәйиндим. Мен олар: «Сизиң хер бириңиз өз халкыңызга гөтеримине пул берйәрсиниз» дийдим. Онсоң оларың гаршысына улы жемагаты йыгнап, шейле дийдим: ⁸ «Биз ягдайымызың чатдыгыңдан, башга миллетлере сатылан өз яхуда доганларымызы ызына сатын алдык. Эмма сиз хатда өз гарындашларыңыз-да гулчулыга сатырсыңыз; соң биз олары ызына сатын алмалы болярыс!» Олар дымып, диере сөз тапмадылар. ⁹ Онсоң мен: «Сизиң бу эдйән ишиниз говы дәл. Бизе душман болан миллетлериң гыжалатыңдан гутулмак үчин, Худайымызың горкусында гезмели дәлмисиниз?» дийдим. ¹⁰ Мунуң үстесине-де, мен, мениң доганларым ве мениң хызматкәрлерим хем олар пул ве галла карз берйәрис. Гелиң, шу гөтеримине зат бермеги бес эделиң. ¹¹ Шу гүнуң өзүнде оларың экин ерлерини, үзүмчилигини, зейтун багларыны, өйлерини, пулдан, бугдайдан, яш шерапдан ве

^dЯрагларымыз хем саг элимиздеди – бу сөзләр кәбир гадымы голязмалардан алнан, йөне башга голязмаларда Сув алмага гиденде-де, хер кимиң ярагы элиндеди.

ягдан алан гөтериминизи оlara ызына гайдып берин. ¹² Шонда олар: «Биз эдил сениң айдышын ялы эдерис. Буларың хеммесини ызына берерис ве олардан хич зат талап этмерис» дийдилер. Онсоң мен руханылары чагырып, әхли ёлбашчыларa берен сөзлерини бержай этжекдиклерине руханыларың өнүнде ант ичирдим. ¹³ Мен донумың сыйыны силкип: «Эгер-де ким шу берен сөзүнден дәнсе, Худай оны эдил дон сыйының силкилип бошадьлышы ялы өйүнден, ишинден махрум этсин. Олар әхли задындан жыда дүшсүн» дийдим. Бүтин жемагат хем муны макуллап: «Омын!» дийшип, Реббе алкыш айтдылар. Халк берен вадасыны ерине етирди.

Нехемяның сахылыгы

¹⁴ Яхуда юрдуна хәкимлиге белленен гүнүмден, ягны Артаксеркс патышаның йигриминжи йылындан отуз икинжи йылына ченли – он ики йыллап мен-де, мениң доганларым-да хәкиме махсус нахарланмадык. ¹⁵ Менден өңки болан хәкимлер велин, халкың бойнуна агыр йүк болуп, олар илатдан бир гадак^е күмүшден дашары-да, азык, шерап алян экенлер. Хатда оларың хызматкәрлери-де, халкың үстүнден хөкүм сүрйән экенлер. Эмма мен Худайдан горкяндыгым үчин бейле иш этмедим. ¹⁶ Мен әхли гүйжүми диварың гурлушыгына сарп этдим. Өзүмизе ерем талап этмедим. Хызматкәрлеримин хеммеси-де иш үстүнде болдулар. ¹⁷ Сачагымың башында бизе башга миллетлерден геленлерден башга-да, яхудалардан ве оларың баштутанлардан ыбарат йүз элли адам нахарланарды. ¹⁸ Хер гүн нахар үчин бир өкүз билен алты саны семиз гоюн сойларды. Шейле хем маңа товуклар биширилип, хер он гүнден мешикләп тәзе шерап гетирилерди. Эмма мен халкың нәхили агыр гүзеран гөрйәндигини билйәрдим, шонун үчинем мен хәкиме берилмели азык мөчберини талап этмедим. ¹⁹ Эй, Худайым, бу халка эден әхли хызматларым үчин мени ягшылыкда ятла!

6-нжы бап

Нехемяның гаршысына гуралан дилдүвшүклер

^{1–2} Санбаллат, Тобья, Гешем арап ве бейлеки душманларымыз мениң дивары гуруп гутардандыгымы, онда екеже гәдигиң хем галмандыгыны (дервезелер энтек ерине отурдылмадык хем болса) эшиденлеринде, Санбаллат билен Гешем мениң яныма адам иберип: «Гел, Оно дүзлүгиндәки бир овада душшалы» дийдилер. Олар маңа каст этмеги йүреклерине дүвүпдилер. ³ Мен хем оlara чапар ёллап: «Мен бу вагт гаты важып иш билен мешгул, шонун үчин барып билжек дәл. Онсоңам мен сизин яныңызa барып гелйәнчәм, нәме иш дурсунмы?» дийдим. ⁴ Шейле хабар билен олар мениң яныма дөрт гезек чапар ёлладылар. Мен хем олары хер гезек шол бир жогап билен гайтардым. ⁵ Бәшинжи гезек Санбаллат өз хызматкәринин элине ачык хат берип, оны мениң яныма иберди. ⁶ Ол хатда шейле языланды: «Миллетлер арасында шейле гүррүң бар, муны Гешем хем тассыкляяр. Сен ве яхудалар питне турузжак болярмышыңыз? Дивары-да шонун үчин гуруп йөрмүшиниз? Айдышларына гөрә, сен оlara патыша болмалымышың. ⁷ „Яхуданың патышасы бар“ дийип, өзүң хакда Иерусалимде вагыз этдирмек үчин пыгамберлер хем белләпсиң. Айдышларына гөрә, бу затларың хеммесини патыша хабар бержекмишлер. Шонун үчинем, гел, биле маслахат эдели.» ⁸ Онсоң мен онун янына адам иберип: «Сениң бу диййән затларың хич бири-де эдиленок. Буларың әхлиси сениң өз тосламаң» дийдим. ⁹ Чүнки оларың хеммеси бизи горкузмак ислейәрдилер ве: «Эллери ишден совап, иш тогтар» дийип пикир эдйәрдилер. Шонун үчинем мен иши довам этмек үчин гүйч-кувват диледим.

¹⁰ Онсоң мен өйүнден чыкман отуран, Мехетабелиң агтыгы Делаяның оглы Шемагяның өйүне гелдим. Ол маңа: «Гел, икимиз Худайың өйүнде, ички отагда душшалы. Ички отагын гапыларынам япалы, чүнки олар сени өлдүрмәге гелерлер. Олар хөкман шу гиже сени өлдүрмәге гелерлер» дийди. ¹¹ Эмма мен: «Мениң ялы адам гачармы? Хей-де, мениң ялы адам дири галмак үчин ички отагда гизленерми? Ёк, мен ички отага гиржек дәл!» дийдим. ¹² Шемагяны Худайың ибермәндигине гөз етирдим. Ол хамала бир пыгамбер хөкмүнде маңа шу затлары дийди, себәби Тобья билен Санбаллат оны хакына тутупдылар. ¹³ Ол мени горкузып, мениң шейле херекет

^е бир гадак – еврейче кырк шекел. Кырк шекел такм. 500гр дендир.

эдип, гүнә газанмагыма итерги бермек максады билен хакына тутулыпды. Мен шейле эдәен болсам, олар мени биабрай эдип кемсидип билжекдилер.

¹⁴ Эй, Худайым, Тобья билен Санбаллатың бу эден ишлерини унутма, шейле хем, пыгамбер аял Ногадя билен бейлеки мени горкузмак ислән пыгамберлериң эденлерини хем унутма!

Ишин тамамланмагы

¹⁵ Элли ики гүнден соң, Элүл^f айының йигрими бәши гүни дивар гурлушыгы тамамланды. ¹⁶ Төверегимиздәки миллетлерден болан әхли душманларымыз муны эшиденлеринде, гаты горкуп, муны өзлерине кемлик билдилер. Себәби олар бу ишин Худайымызың көмеги билен эдилендигине гөз етирдилер. ¹⁷ Мундан башга-да, шол гүнлер Яхуданың беглери Тобья көп хат ёлладылар. Тобьяның хатлары хем олара гелди. ¹⁸ Яхудада көп адам Тобья билен касам эдишипди, чүнки Тобья Араңың оглы Шеканяның гиевсиди. Онуң оглы Ехоханан хем Берекияның оглы Мешулламың гызына өйленипди. ¹⁹ Шейле хем олар мениң янымда онуң ягшы ишлери хақда гүррүң этдилер. Мениң диййән сөзлерими хем оңа етирдилер. Тобья-да мени горкузжак болуп, маңа хатлар ёллады.

7-нжи бап

¹ Ине, дивар өрүлип, гапылар ерине отурдылды, дервезебанлар, айдымчылар, левилер белленди. ² Онсоң мен доганым Хананы билен галаның серкердеси Хананяны Иерусалиме хәким эдип белледим. Чүнки ол ынамдар адам болуп, көплере гаранда, Худайдан хас гаты горкярды. ³ Мен олара шейле табшырык бердим: «Гүн гызынча, Иерусалимиң дервезелери ачылмасын. Гүн яшан чагы, энтек дервезебанлар нобатчылықдан гитмәнкәлер, гапылары гулпласынлар. Иерусалимиң илатындан гаравуллар гоюң; оларың кәбири өз горамалы ерлеринде ве бейлекилери болса өз өйлериниң өнүнде болсунлар».

Сүргүнден гайдып геленлериң санавы

⁴ Шәхер гиң хем улуды, эмма онуң ичиндәки илат велин азды, жайлар салынманды. ⁵ Онсоң несиллери боюнча хасаба алмак үчин беглери, баштутанлары ве халкы үйшүрмеги Худайым йүрегиме салды. Мен есирликден илкинжи доланып геленлериң несиллери билен гечирилен илат язувыны гөзләп тапдым. Онда шулар языланды: ⁶ Бабыл патышасы Небукаднесар тарапындан есир алнып, Бабыла сүргүн эдиленлериң несиллеринден Иерусалимдәки ве Яхудадакы өз галаларына гайдып геленлери, ине, шуларды: ⁷ Зерубабыл, Ешува, Нехемя, Азаря, Рагамя, Нахаманы, Мордекай, Билшан, Мисперет, Бигвай, Нехум ве Багана дагы билен гелдилер.

Ысрайыл халкының эркек адамларының саны: ⁸ Парошың несиллери: ики мүн бир йүз етмиш ики адам; ⁹ Шепатяның несиллери: үч йүз етмиш ики адам; ¹⁰ Араның несиллери: алты йүз элли ики адам; ¹¹ Ешуваның ве Ёвабың неслинден – Пахатмовабың несиллери: ики мүн секиз йүз он секиз адам; ¹² Эйламың несиллери: бир мүн ики йүз элли дөрт адам; ¹³ Затуның несиллери: секиз йүз кырк бәш адам; ¹⁴ Закайың несиллери: еди йүз алтмыш адам; ¹⁵ Биннуың несиллери: алты йүз кырк секиз адам; ¹⁶ Бебайың несиллери: алты йүз йигрими секиз адам; ¹⁷ Азгадың несиллери: ики мүн үч йүз йигрими ики адам; ¹⁸ Адоникамың несиллери: алты йүз алтмыш еди адам; ¹⁹ Бигвайың несиллери: ики мүн алтмыш еди адам; ²⁰ Адиниң несиллери: алты йүз алтмыш бәш адам; ²¹ Атериң, ягны Хизкияның несиллери: тогсан секиз адам; ²² Хашумың несиллери: үч йүз йигрими секиз адам; ²³ Безайың несиллери: үч йүз йигрими дөрт адам; ²⁴ Харыбың несиллери: бир йүз он ики адам; ²⁵ Гибгоның несиллери: тогсан бәш адам; ²⁶ Бейтуллахамың ве Нетопаның яшайжылары: бир йүз сегсен секиз адам; ²⁷ Анотодың яшайжылары: бир йүз йигрими секиз адам; ²⁸ Бейтазмаведиң яшайжылары: кырк ики адам; ²⁹ Кирят Егарымың, Кепираның ве Бееродың яшайжылары: еди йүз кырк үч адам; ³⁰ Раманың ве Гебаның яшайжылары: алты йүз йигрими бир адам; ³¹ Микмашың яшайжылары: бир йүз йигрими ики адам; ³² Бейтелиң ве Айың яшайжылары: бир йүз йигрими үч адам; ³³ Бейлеки Небоның яшайжылары: элли ики адам; ³⁴ Бейлеки Эйламың несиллери: бир мүн ики йүз элли дөрт адам; ³⁵ Харымың несиллери: үч йүз

^fЭлүл – бу август айы билен сентябр айының аралыгыны өз ичине аляр.

йигрими адам; ³⁶ Ерихоның несиллери: үч йүз кырк бәш адам; ³⁷ Лодун, Хадыдың ве Ононың несиллери: еди йүз йигрими бир адам; ³⁸ Сенаның несиллери: үч мүн докуз йүз отуз адам.

³⁹ Руханылар: Ешуваның ковмундан Едагының несиллери: жеми докуз йүз етмиш үч адам; ⁴⁰ Иммеринң несиллери: бир мүн элли ики адам; ⁴¹ Пашхурың несиллери: бир мүн ики йүз кырк еди адам; ⁴² Харымың несиллери: бир мүн он еди адам; ⁴³ левилер: Ходавяның несиллери, ягны Ешуваның ве Кадмыелиң несиллери: етмиш дөрт адам; ⁴⁴ айдымчылар: Асафың несиллери бир йүз кырк секиз адам; ⁴⁵ дервезебанлар: Шаллумың, Атерин, Талмоның, Акубың, Хатытаның, Шобайың несиллери: бир йүз отуз секиз адам; ⁴⁶ ыбадатхана хызматкәрлери: Сиханың, Хасупаның, Табаготың, ⁴⁷ Керосың, Сиганың, Падоның, ⁴⁸ Лебананың, Хагабаның, Шалмайың, ⁴⁹ Хананың, Гиделиң, Гахарың, ⁵⁰ Реяяның, Ресиниң, Некоданың, ⁵¹ Газамың, Узаның, Пасеяның, ⁵² Бесайың, Мегунымың, Непушесимин, ⁵³ Бакбугың, Хакупаның, Хархурың, ⁵⁴ Баслутың, Мехиданың, Харшаның, ⁵⁵ Баркосың, Сисераның, Теманың, ⁵⁶ Несияның, Хатыпаның несиллери; ⁵⁷ Сүлейманың хызматкәрлериниң несиллеринден: Сотайың, Соперетин, Периданың, ⁵⁸ Ягларың, Дарконың, Гиделиң, ⁵⁹ Шепатяның, Хатылың, Покерет-Хасебайымың ве Амоның несиллери. ⁶⁰ Әхли ыбадатхана хызматкәрлериниң ве Сүлейманың хызматкәрлериниң несиллериниң жеми үч йүз тогсан ики адам болды.

⁶¹ Телмеладан, Телхаршадан, Керупдан, Адондан ве Иммерден чыканлар, йөне өз уругларыны, өз аслыны я-да өзлериниң Ысрайыла дегишлидиклерини субут эдип билмедиклер шуларды: ⁶² Делаяның, Тобыяның ве Некоданың несиллери: алты йүз кырк ики адам; ⁶³ шейле хем руханылардан: Хобаяның несиллери, Хакосың несиллери ве гилгатлы Барзыллайың гызларыңдан аял алып, оларың ады билен атландырылан Барзыллайың несиллери. ⁶⁴ Булар өз язгыларыны несиллери боюнча хасаба алнанларың арасыңдан гөзледилер, эмма тапып билмедилер. Шонун үчинем олар галп руханылар хөкмүнде руханылыкдан чыкарылдылар. ⁶⁵ Хәким олар Урымы ве Туммымы^g уланып билйән руханы гелйәнчә, иң мукадес нахардан иймезлиги табшырды. ^{66–67} Еди мүн үч йүз отуз еди аялдыр эркек хызматкәрлери хем-де ики йүз кырк бәш эркек ве аял айдымчылары хасап этмәнинде, әхли халкың саны кырк ики мүн үч йүз алтмышды. ^{68–69} Оларың дөрт йүз отуз бәш дүеси ве алты мүн еди йүз йигрими саны-да эшеги барды. ⁷⁰ Кәбир уругбашылар иш үчин пешгешлер бердилер. Хәким хазына йигрими гадак^h төвереги алтын, элли леген, бәш йүз отуз лай руханы эшигини берди. ⁷¹ Кәбир уругбашылар болса гурлушык газнасына секиз ярым батманⁱ төвереги алтын, алтмыш бәш батман^j күмүш бердилер. ⁷² Халкың галан бөлегиниң берен затлары, секиз ярым батман төвереги алтын, элли секиз батман^k күмүш ве алтмыш еди лай руханы эшигинден ыбарат болды.

⁷³ Руханылар, левилер, халкың кәбири, ыбадатхана дервезебанлары, айдымчылары, хызматкәрлери ве бүтин ысрайыл халкы өз галаларында орнашдылар.

Единжи ай геленде, ысрайылларың хеммеси өз галаларындадылар.

8-нжи бап

Эзра халка кануны окап берйәр

¹ Әхли халк эдил бир адам ялы болуп, Сув дервезесиниң өнүндәки мейданча йыгнанды. Онсоң олар руханы ве мүрзе Эзрадан Реб тарапыңдан Ысрайыла берлен Мусаның Төврат китабыны гетирмегини сорадылар. ² Шейдип, единжи айың биринжи гүни^l Эзра Төврат китабыны халкың өңүне гетирди. Динләп, эркеклердир аялларың ве бейлеки дүшүнип билжеклеринң өнүнде хеммеси ол ердеди. ³ Онсоң ол Сув дервезесиниң өнүндәки мейданчада эркеклеринң ве аялларың ве бейлеки дүшүнип билжеклеринң өнүнде ир эртирден гүнортана ченли оны окады. Бүтин халк Төврат китабыны үнс берип динледи. ⁴ Мүрзе Эзра йөрите шу максат үчин гурлан агач секининң үстүнде дурды. Онуң саг гапдалыңда Матытя, Шема, Аная, Урыя, Хилкия ве Магасея,

^gУрым ве Туммым — Худайың ислегини билмек үчин руханылар тарапыңдан уланылян ики саны даш. Олары нәхили уланандыклары анык белли дәл. Сөзлүге серет.

^hЙигрими гадак — еврейче: бир мүн дарик. Бир мүн дарик такм. 8,5 кг дендир.

ⁱСекиз ярым батман — еврейче йигрими мүн дарик. Йигрими мүн дарик такм. 170 кг дендир.

^jАлтмыш бәш батман — еврейче ики мүн ики йүз мина. Ики мүн ики йүз мина такм. 1300 кг дендир.

^kӘлли секиз батман — еврейче ики мүн мина. Ики мүн мина такм. 1200 кг дендир.

^lединжи айың биринжи гүни— бу 8-нжи Октябрдыр.

чеп гапдалында болса Педая, Мишайыл, Малкыя, Хашум, Хашбадана, Закаря ве Мешуллам дагы дурдулар. ⁵ Эзра бүтин халкың гөзүниң алнында китабы ачды. Ол хеммеден ёкарда дурды. Ол китабы ачанда, бүтин халк өр турды. ⁶ Онсоң Эзра бейик Худай Реббе алкыш айтды. Эхли жемагат элини ёкары галдырып: «Омын. Омын» дийип жогап берди. Соңра олар йүзлерини ере берип, Реббе сежде этдилер. ⁷ Соңра олар ерлеринден туруп, херси өз еринде дурдулар. Левилер: Ешува, Баны, Шеребя, Ямын, Акуп, Шабетай, Ходыя, Магасея, Келита, Азаря, Ёзабат, Ханан, Пелая дагы халка кануны дүшүндирдилер. ⁸ Олар китапдан, Худайың канунындан жикме-жик окуп, онуң манысыны халка дүшүндирдилер. ⁹ Кануның сөзлерини эшиденде, халк аглады. Онсоң хәким Нехемя, руханы хем мүрзе Эзра ве кануны дүшүндирйән левилер халка йүзленип, шейле дийдилер: «Бу гүн Худайыңыз Реб үчин мукаддес гүндүр. Шонун үчин яс тутуп аглашмаң!» ¹⁰ Барың яглы эт ийиң, сүйжи шерап ичиң. Биширмөге зады ёклара пай ибериң, чүнки бу гүн Реббимиз үчин мукаддес гүндүр. Гам чекмөң, чүнки Танрымызың эчилйән шатлыгы сизе гүйч-кувват берер». ¹¹ Шейдип, левилер: «Үмсүм болуң, бу гүн мукаддес гүндүр, гамгын болмаң!» дийип, халкы көшешдирдилер. ¹² Онсоң бүтин халк ийип-ичип, өзлеринде бар затларыны башгалар билен пайлашып, улы шагалаң этмөге гитдилер. Чүнки олар окалып берлен сөзлере дүшүнипдилер.

Чатма байрамы

¹³ Икиленжи гүн бүтин халкың уругбашылары, руханылардыр левилер билен биле мүрзе Эзраның янына кануның сөзлерини өвренмөге үйшдүлөр. ^{14–15} Олар канунда: «Ысрайыл халкы единжи айда байрамчылык дөврүнде чатмаларда яшасын. „Даглара чыкып, зейтун, игде, мирт, палма ве бейлеки гырымсы агачларың шахаларыны гетирип, канунда язылышы ялы чатма гуруң!“ дийип, өзлериниң эхли галаларында ве Иерусалимде жар чекдирип мәлим этмеклерини Реб Муса аркалы табшырды» дийлен язгыны тапдылар. ¹⁶ Онсоң адамлар шахалар гетирип, хер ким өз өйүниң үчеклеринде, ховлуларында, Худайың өйүниң ховлуларында, Сув дервезесиниң, Эфрайым дервезесиниң янындакы мейданчаларда өзлерине чатма дикдилер. ¹⁷ Есирликден гайдып геленлериң эхлиси чатма дикип, онда вагтлайын болдулар. Чүнки Нунун оглы Ешуваның дөврүнден тө шол гүне ченли ысрайыл халкы бейле зат этмәнди. Олар шейле улы шады-хоррамлык этдилер. ¹⁸ Байрамчылыгың биринжи гүнүнден ахыркы гүнүне ченли Эзра хер гүн Худайың Төврат китабындан окады. Олар еди гүнлөп байрам этдилер. Секизленжи гүн болса буйрулышы ялы, мукаддес йыгнак гечирилди.

9-нжы бап

¹ Единжи айың йигрими дөрдүне ысрайыл халкы агыз беклемөге йыгнанышды. Олар жул гейнип, башларындан гум соврупды. ² Ысрайыллар эхли кесе ерлилерден өзлерини айрып, өз гүнәлерини, ата-бабаларының этмишлерини боюн алдылар. ³ Дуран ерлеринден өр туруп, гүнүң дөртден бир бөлегини өз Худайы Реббиге Төврат китабыны окуп гечирдилер ве бейлеки дөртден биринде болса гүнәлерини боюн алып, өз Худайы Реббе ыбадат этдилер. ⁴ Левилериң секисинде Ешува, Баны, Кадмыел, Шебаня, Бунны, Шеребя, Баны ве Кенаны дагы дурдулар. Олар гаты сес билен Худайы Реббиге чагырдылар. ⁵ Онсоң левилер Ешува, Кадмыел, Баны, Хашабнея, Шеребя, Ходыя, Шебаня ве Петахя дагы шейле дийдилер: «Өр туруп, Худайыңыз Реббиге эзелден эбедә ченли шөхратлаң! Я Худай Реб, алкышлардан, өвгүлдерден үстүн болан шөхратлы адыңа алкыш болсун!»

Тутуш халк тоба эдйәр

⁶ Эзра шейле дийди «Реб Сен, диңе Сенсиң. Гөги, аршы эхли йылдызлары билен, Ери ве онуң үстүндәки барча затлары, деңизлери ве олардакы эхли жанлы-жандарлары ярадан Сенсиң. Хеммесине Сен жан берйән. Гөгүң гошунлары Сана сежде эдйәрлер. ⁷ Я Бейик Худай, Ыбрамы сайлап, оны бабылларың Ур галасындан чыкарып, оңа Ыбрайым адыны берен Сенсиң. ⁸ Өз хузурында йүрегини садык тапып, кенганларың, хетлериң, аморларың, перизлериң, ябусларың, гиргашларың юрдуны несLINE бермек хакда онуң билен әхт эдишен ве әхтини ерине етирен адалатлы Худайсың. ⁹ Сен ата-бабаларымызың Мүсүрде башындан инен

күлпетлерини гөрдүн; Гызыл деңзиниң^m кенарындакы перятларыны эшитдин. ¹⁰ Фыровьнын гаршысына, онуң әхли хызматкәрлериниң ве онуң юрдуның әхли илатының гаршысына алапатлар, гудратлар гөркездин. Чүнки Сен оларың бизиң аталарымыза гаршы текепбирлик билен херекет эдендиклерини билйәрдин. Сен Өзүңе шу гүнлере ченли өчмежек шөхратлы ат газандың. ¹¹ Деңзиң ортасында гуры ерден гечерлери ялы, Сен оларың өңүнде деңзи икә бөлдүн. Оларың ызларындан ковалаянлары болса чунлуга, даш бөлеги ялы мөвч урян сувлара ташладың. ¹² Үстесине-де, олара гүндизлерине булут сүтүни билен угур гөркезип, гижелерине от сүтүни билен йөремели ёлларыны ягтылтдың. ¹³ Сен Синай дагының депесине инип, гөкден олар билен гүрлешдин. Олара догры хөкүмлер, хак канунлар, оңат парзлар хем табшырыклар бердин. ¹⁴ Өз мукаддес Сабат гүнүни олара аян этдин. Гулуң Мусаның үсти билен олар табшырыклар, парзлар ве канунлар бердин. ¹⁵ Ажыганларында, гөкден чөрек индердин, сувсанларында, гаядан сув чыкардың. Бержек дийип вада эден юрдуны гидип эелемеги Сен олара эвр этдин. ¹⁶ Эмма ата-бабаларымыз текепбирлик хем бойнуёгынлык этдилер, Сениң табшырыкларыңа гулак асмадылар. ¹⁷ Гулак асмакдан боюн товлап, оларың арасында Сениң гөркезен гудратларыңы ятдан чыкардылар. Эмма олар бойнуёгынлык эдип, Мүсүрдәки гулчулыкларына доланып бармагы йүреклерине дүвдүлөр. Эмма Сен гечиримли, мерхеметли, рехимдар, гиң гөвүнли ве вепалы сөйгә бай Худай. Сен олары терк этмедин. ^{18–19} Хатда олар өзлерине гөле хейкелини ясап: „Сизи Мүсүрдән чыкаран худай, ынха, шудур!“ дийип, Сана эрбет дил етиренлеринде-де, бейик рехимдарлыгың үчин Сен олары чөлде еке ташламадың. Олара ёл гөркезмәге гүндизлерине булут сүтүнини, гижелерине-де йөрөжек ёлларыны ягтылдып, гитмели угурларыны гөркезер ялы от сүтүнини депелеринден айырмадың. ²⁰ Олара өвүт бермек үчин пайхаслы Рухуңы бердин. Маннаны оларың агзындан кесмедин, сувсанларында сув бердин. ²¹ Олары кырк йыллап чөлде экледин, хич зада зар этмедин. Оларың эшиклери көнелмеди, аяклары габармады. ²² Олар патышалыклары, халклары берип, хер бир күнжеги дең пайладың. Шейдип, олар Хешбон патышасы Сихоның юрдуны ве Башан патышасы Огуң юрдуны эледилер. ²³ Несиллерини гөгүң йылдызлары кимин көпелдип, олары эелемәге барарсыңыз дийип аталарына айдан юрдуңа гетирдин. ²⁴ Оларың несиллери гелип, юрды эледилер. Сен юрдуң илатыны, кенганлылары олар боюн эгдирдин. Халанларыны этсинлер дийип юрдуң халкларыны патышалары билен бирликде оларың эллерине бердин. ²⁵ Шейдип, олар галалы шөхерлери, мес топраклы ерлери басып алдылар. Ичи оңат затлардан долы өйлери, газылан даш гуйылары, үзүм багларыны, зейтун багларыны, көп санлы мивели агачлары эледилер. Шейдип, олар ийип дойдулар, семредилер. Сениң улы сахаватыңдан леззет алдылар. ²⁶ Муңа гарамаздан, олар гулак асмазак болдулар. Олар Саңа гаршы питне турзуп, Сениң кануныңы йигрендилер. Саңа тарап өврүлмелидиклерини дуйдуран пыгамберлерини өлдүрдилер. Саңа эрбет дил етирдилер. ²⁷ Шонуң үчинем Сен олары душманларының элине бердин. Душманлары олара эзъет бердилер. Хорлук чекйәркәлер, олар Саңа налыш этдилер. Сен оларың наласыны гөкден эшитдин. Бейик рехимдарлыгың билен ысрайыллары душман элинден халас эдер ялы халасгәрлер бердин. ²⁸ Эмма жанлары арам тапан бадына, олар Сениң өңүнде ене-де пислик этдилер. Сен олары душманларының элинде галдырдың. Душманлары оларың үстүнден агалык сүрдүлөр. Йөне олар ене Саңа налыш эденлеринде, Сен гөкден оларың наласына гулак салдың. Рехимдарлыгың билен олары энчеме гезек халас этдин. ²⁹ Сен олара Өз кануныңа тарап өврүлмеклерини дуйдурдың. Эмма олар шонда-да текепбирлик эдип, Сениң табшырыкларыңа боюн эгмедилер, хөкүмлерини рет этдилер. Хөкүмлери бержай эден яшар. Олар геришлерини йүкден совуп, бойнуёгынлык этдилер, динлемедилер. ³⁰ Сен энчеме йыллап, олар билен сабырлы болдуң. Пыгамберлерин аркалы, Өз Рухуң билен олар дуйдурдың. Эмма шонда-да олар гулак асмадылар. Шонуң үчин хем Сен олары юртларың халкларының элине бердин. ³¹ Эмма Өз түкенмез рехимдарлыгың билен олары бүтинлей ёк этмедин я-да терк этмедин. Чүнки Сен мерхеметли, рехимдар Худайсың.

³² Эй, әхтини ве вепалы сөйгүсини саклаяң Худайымыз! Бейик, гудратлы хем хайбатлы Худай! Ашур патышаларының дөврүнден тө шу гүне ченли патышаларымызың, баштутанларымызың, руханыларымызың, пыгамберлеримизин, ата-бабаларымызың, Сениң халкың болан бизиң башымыздан инен жебир-жепалар Сениң гөзүңе аз гөрүңмесин. ³³ Башымыздан инен әхли жезаларда Сен адалатлы болдуң. Чүнки Сен вепалы болсаң-да, биз эрбетлик этдик.

^mГызыл деңиз – еврейче *Гамыш деңзи*.

³⁴ Патышаларымыз, баштутанларымыз, руханыларымыз ве ата-бабаларымыз Сениң кануныны тутмадылар. Сениң берен табшырыкларына, дуйдурышларына гулак асмадылар. ³⁵ Олар өз патышалыкларында, Сениң берен болчулыгында, Сениң берен гин ве мес топраклы меканында Сана гулдук этмедилер, өз пис ишлеринден эл чекмедилер. ³⁶ Ине, биз шу гүне ченли гулдурыс. Мивесини, ныгматыны ийсинлер дийип ата-бабаларымыза берен юрдунда биз гулдурыс.

³⁷ Мундан өнйән бол хасыл болса гүнәлеримиз зерарлы Сениң үстүмизден гоян патышаларына гидйәр. Олар бизиң, мал-гараларымызың үстүнден иследиклериче хөкүм сүрйәрлер. Биз болсак, агыр мушакгат ичиндедирис».

³⁸ Бу затларың хеммеси үчин биз Сениң билен язмача берк әхт эдишйәрис. Бу мөхүрли хата баштутанларымызың, левилеримизиң ве руханыларымызың атлары язылар.

10-нжы бап

¹ Мөхүрли хата ады языланлар: Хакаляның оглы хәким Нехемя, Сидкия, ² Серая, Азаря, Ермея, ³ Пашхур, Амаря, Малкья, ⁴ Хатуш, Шебаня, Маллук, ⁵ Харым, Меръемот, Абадя, ⁶ Даныел, Гинетон, Барук, ⁷ Мешуллам, Абыя, Миямын, ⁸ Магазя, Билгай, Шемая – булар руханылардыр. ⁹ Левилер: Азаняның оглы Ешува, Хенададың огулларындан Биннуй, Кадмыел. ¹⁰ Оларың доганлары Шебаня, Ходья, Келита, Пелая, Ханан, ¹¹ Мика, Рехоп, Хашабя, ¹² Закур, Шеребя, Шебаня, ¹³ Ходья, Баны, Бенину. ¹⁴ Халк ёлбашчыларындан: Парош, Пахатмовап, Эйлам, Зату, Баны, ¹⁵ Бунны, Азгат, Бебай, ¹⁶ Адонья, Бигвай, Адин, ¹⁷ Атер, Хизкия, Азур, ¹⁸ Ходья, Хашум, Безай, ¹⁹ Харып, Анатот, Небай, ²⁰ Магпыгаш, Мешуллам, Хезир, ²¹ Мешезабел, Садок, Ядува, ²² Пелатя, Ханан, Аная, ²³ Хошея, Хананя, Хашуп, ²⁴ Халлохеш, Пилха, Шобек, ²⁵ Рехум, Хашабна, Магася, ²⁶ Ахья, Ханан, Анан, ²⁷ Маллук, Харым, Багана.

Кануны сакламак барадакы шертнама

^{28–29} Галан халк, руханылар, левилер, ыбадатхана дервезебанлары, айдымчылары, хызматкәрлери ве Худайың канунына уймак үчин өзлерини ерли халклардан бөлүп айранларың хеммеси – оларың аяллары, огул-гызлары, кануна дүшүнип билйәнлериң бары өз гарындашлары ве оларың беглери билен бирлешдилер. Олар Худайың гулы Мусаның үсти билен берлен кануна гөрә яшамага, Худайымыз Реббиң әхли табшырыкларыны, хөкүмлериңи, парзларыны саклап, олары бержай этмәге ант ичдилер, ерине етирмейәнлери болса нәлетледилер. ³⁰ Биз ерли халклар билен гыз алшып-беришмерис. ³¹ Эгер ерли халклар Сабат гүни сатмага харытлар я-да галла гетирселер-де, биз олардан Сабат ве мукадес гүнлерде хич зат сатын алмарыс. Хер единжи йыл биз ере дынч берерис хем-де алгыларымызың барыны гечерис.

^{32–33} Шейле хем биз хер йыл бир мысгал күмши^п, Худайымызың өйүниң хызматы үчин бермеги өзүмизе борч эдиндик. Бу күмүш хөдүр чөреги, хемишелик галла садакасы, хемишелик якма гурбанлыгы, Сабат гүнлери, Тәзе Ай байрамлары ве бейлеки байрамлар, мукадес садакалар, Ысрайылы гүнәсинден саплама гурбанлыклары үчин уланылар. ³⁴ Биз халк, руханылар ве левилер биже атышып, хер йыл белленен вагтларда Худайымызың өйүне одуны хайсы уругың гетирмелидигини шертлешдик. Бу одунлар канунда язылышы ялы, Худайымыз Реббиң гурбанлык сыпасында якылмалыды. ³⁵ Еримизиң илкинжи хасылыны ве хер бир агачдан өнен илкинжи мивелери хер йыл Реббиң өйүне гетирмеги өзүмизе борч эдинйәрис. ³⁶ Канунда язылышы ялы, илки доглан огулларымызы Худайың өйүнде хызмат эдйән руханыларың янына гетирип, илкинжи мал-гараларымызы, сүрүлеримизиң илки болан өкүзчелерини, гоюн-гечилеримизиң илкинжи эркек овлак-гузуларыны олар элтип берерис. ³⁷ Хер йыл илкинжи галладан эдилен хамыры, өз садакаларымызы, дүрли мивелери, тәзе шерабы, ягы руханылара, Худайымызың өйүниң аммарларына табшырарыс. Еримизден өнйән хасылын ондан бир бөлегини левилере берерис. Чүнки галаларымызда левилер хасылың ондан бирини йыгнаярлар. ³⁸ Левилер хасылың ондан бирини йыгнаяркалар, Харун неслинден бир руханы оларың янында болар. Левилер хем өзлери үчин топланан тутуш хасылың ондан бир бөлегини Худайымызың өйүниң аммарларына табшырарлар. ³⁹ Чүнки ысрайыл халкы ве левилер галланы, тәзе шерап ве яг садакасыны аммарлара гетирмелидирлер. Ол ерде мукадес ериң гап-гачлары,

^п *Бир мысгал күмүш* – еврейче *шекелиң үчден бири*. Шекелиң үчден бири такм. 4 гр дендир.

хызмат эдйән руханылар, дервезебанлардыр айдымчылар боляндыр. Биз Худайымызың өйүни терк этмерис.

11-нжи бап

Иерусалимде яшаян адамлар

¹ Халк баштутанлары Иерусалимде яшадылар. Илатың галаны биче атышып, мукаддес шәхер болан Иерусалимде яшар ялы, хер он машгаладан бирини сайладылар. Галан докузысы болса бейлеки галаларда галдылар. ² Халк Иерусалимде яшамага мейлетин ислег билдиренлерин хеммесине ак пата берди.

³ Иерусалимде месген тутанлар веляят баштутанларыды. Йөне руханылар, левилер, ыбадатхана хызматкәрлери, Сүлейманың хызматкәрлериниң несиллери ве бейлеки ысрайыл адамларының херси Яхуданың галаларындакы өз галасында, өз мүлкүнде месген тутдулар. ⁴ Яхуда ве бенямин тирелериниң кәбирлери Иерусалимде яшадылар. Яхуда тирелеринден: Закаряның агтыгы Узыяның оглы Атая. Онуң ата-бабаларына Перезиң неслинден болан Амаря, Шепатя, Махалалел дегишлидир. ⁵ Колхозениң агтыгы, Баругың оглы Магасея. Онуң ата-бабаларына Хазая, Адая, Ёярып ве Закаря дегишлидир. Булар Яхуданың оглы Шеланың неслинденди. ⁶ Иерусалимде месген тутан Перезиң әхли несиллери дөрт йүз алтмыш секиз эдермен уршужылардан ыбаратды.

⁷ Бенямин тиресиниң адамлары: Ёгедиң агтыгы Мешулламың оглы Саллу. Онуң ата-бабаларына Педая, Колая, Магашея, Итиел ве Ешага дегишлидир. ⁸ Саллуның якын гарындашлары Габай хем Саллай. Жеми докуз йүз йигрими секиз беняминли Иерусалимде яшарды. ⁹ Зикриниң оглы Ёвел оларың ёлбашчысыды. Хасенуваның оглы Яхуда болса шәхерин үстүнден баштутанлык эдйән икинжи адамды.

¹⁰ Руханылардан: Ёярыбың оглы Едага ве Якын. ¹¹ Мешулламың агтыгы Хилкияның оглы Серая. Онуң ата-бабаларына Садок, Мераёт ве Худайың өйүниң баштутаны болан Ахытуп дегишлидир. ¹² Оларың Худайың өйүниң ишини эдйән гарындашларының жеми секиз йүз йигрими ики адамды. Ата-бабалары Амасы, Закаря, Пашхур ве Малкыя болан Пелаланың агтыгы Ерохамың оглы Адая. ¹³ Онуң доганлары, уругбашчылары ики йүз кырк икиди. Азарелиң оглы Ахзайың агтыгы Амашсай. Онуң ата-бабаларына Мешиллемот ве Иммер дегишлидир. ¹⁴ Оларың доганлары бир йүз йигрими секиз эдермен уршужыларды. Оларың ёлбашчысы Хагедолымың оглы Забдыелди.

¹⁵ Левилерден: Азрыкамың агтыгы, Хашубың оглы Шемага. Онуң ата-бабаларына Хашабя ве Буни дегишлидир. ¹⁶ Левилериң баштутанларындан болан, Худайың өйүниң дашаркы ишлерине середйән Шабетай ве Ёзабат. ¹⁷ Дилегде шүкүр этмәге башлананда өңүни башлаян, Асафың неслинден болан Забдының агтыгы, Миканың оглы Матаня. Доганларының арасында онуң орунбасары Бакбука; Едутуның неслинден Галалың агтыгы, Шаммуваның оглы Абда барды. ¹⁸ Мукаддес шәхерде яшаян левилериң жеми ики йүз сегсен дөртди. ¹⁹ Девезебанлар Акуп, Талмон ве онуң девезелери саклаян доганлары бир йүз етмиш икиди. ²⁰ Ысрайылың, руханыларың ве левилериң галанлары болса Яхуданың әхли галаларында, өз мүлклериндедилер. ²¹ Эмма ыбадатхана хызматкәрлери Офелде яшардылар. Зиха билен Гишпа олара ёлбашчылык эдйәрдилер. ²² Иерусалимдәки левилериң ёлбашчысы Узыды. Ол Хашабяның агтыгы Банының оглудыр. Онуң ата-бабаларына Худайың өйүнде гулук эдйән айдымчылардан болан Асафың неслинден Матаня ве Мика дегишлидир. ²³ Патыша тарапындан олара дегишли йөрите перман барды ве айдымчыларың хер гүни үчин азык харжы белленипди. ²⁴ Яхуда неслиниң Зера уругындан Мешезабелиң оглы Петахя халка дегишли хер бир иште патышаның янында векилчилик эдйәрди.

Бейлеки галалардакы ве обалардакы халк

²⁵ Халкың көп бөлеги обаларда, өз экин мейданларының янында яшадылар. Яхуда халкының кәбирлери Кирятарбада, Дибонда, Екабсеелде ве оларың төверегиндәки обаларда яшадылар. ²⁶ Олар шейле хем Ешувада, Моладада, Бейтпелетде, ²⁷ Хасаршугалда, Беершебада ве онуң обаларында месген тутдулар. ²⁸ Олар Зиклаг галасында, Меконада ве онуң голайындакы обаларда яшардылар. ²⁹ Эйриммонда, Сорада, Ярмутда, ³⁰ Зановада, Адулламда ве бу

галаларың янындакы обаларда яшайрдылар. Олар Лакышда, онун голайындакы мейданларда, Азекада ве онун обаларында яшайрдылар. Олар Беершебадан Хинном дересине ченли аралыкда месген тутдулар. ³¹ Бенямин огуллары, Гебада, Микмашда, Аяда, Бейтелде, голайдакы обаларда, ³² Анатотда, Нопда ве Ананяда, ³³ Хасорда, Рамада ве Гитайымда. ³⁴ Хадытда, Себогымда ве Небаллатда. ³⁵ Лотда, Онода ве хунэрментлер дересинде месген тутдулар. ³⁶ Яхудада яшайн левилериң кэбир топарлары беняминлере гошулдылар.

12-нжи бап

¹ Шеялтыелиң оглы Зерубабыл ве Ешува билен гелен руханылардыр левилер: Серая, Ермея, Эзра, ² Амаря, Маллук, Хатуш, ³ Шеканя, Рехум, Меръемот, ⁴ Ыдо, Гинетой, Абыя, ⁵ Миямын, Магадя, Билга, ⁶ Шемагя, Ёярып, Едагя, ⁷ Саллу, Амок, Хилкия, Едагя. Ешуваның дөврүнде булар өз доганларының ве руханыларың баштутанларыдылар.

⁸ Левилер: Ешува, Биннуй, Кадмыел, Шеребя, Яхуда ве Матаня өз доганлары билен шүкүр эдиленде ёлбашчылык эдйәрдилер. ⁹ Оларың доганлары Бакбукия билен Унны хем ыбадат эдиленде оларың гаршысында дуардылар. ¹⁰ Ешува Ёякымың атасыдыр. Ёякым Эляшыбың атасыдыр. Эляшып Ёяданың атасыдыр. ¹¹ Ёяда Ёнатаның атасыдыр. Ёнатан Ядуваның атасыдыр.

¹² Ёякымың баш руханы болан дөврүнде шу руханылар уругбашылар болупдылар: Серая уругындан Мерая, Ермея уругындан Хананя, ¹³ Эзра уругындан Мешуллам, Амаря уругындан Ехоханан, ¹⁴ Мелику уругындан Ёнатан, Шебаня уругындан Юсуп, ¹⁵ Харым уругындан Адна, Мераёт уругындан Хелкай, ¹⁶ Ыдо уругындан Закаря, Гинетон уругындан Мешуллам, ¹⁷ Абыя уругындан Зикри, Минямын уругындан ве Могадя уругындан Пилтай, ¹⁸ Билга уругындан Шаммува, Шемагя уругындан Ёнатан, ¹⁹ Ёярып уругындан Матеняй, Едагя уругындан Узы, ²⁰ Саллай уругындан Каллай, Амок уругындан Эбер, ²¹ Хилкия уругындан Хашабя, Едагя уругындан Нетанел.

Руханы ве леви уругларының язгысы

²² Бу язга Эляшыбың, Ёяданың, Ёхананың ве Ядуваның дөврүнде леви уругбашылары гиризилди. Шейле хем Дарюш парсын дөврүне ченли болан руханылар язылды. ²³ Левилериң уругбашылары тарых язгыларына Эляшыбың оглы Ёхананың дөврүне ченли язылгыдылар. ²⁴ Левилер баштутанлары Хашабя, Шеребя ве Кадмыелиң оглы Ешува бир тарапда, доганлары-да бейлеки тарапда дуруп, Худайың гулы Давудың табшырышы ялы, гезек-гезегине алкыш окап, шүкүр эдйәрдилер. ²⁵ Матаня, Бакбукия, Абадя, Мешуллам, Талмон ве Акуп ыбадатхана дервезелериниң янындакы аммарлары гораян дервезебанларды. ²⁶ Бу адамлар Ёсадагың агтыгы Ешуваның оглы Ёякымың хем-де хэким Нехемяның, шейле-де руханы, мүрзе Эзраның дөврүнде яшадылар.

Иерусалим диварының багыш эдилиши

²⁷ Иерусалим дивары багыш эдиленде, левилери Иерусалиме гетиржек болуп, эхли ерлерден гөзледилер. Левилер шатлык, шүкүрлердир ве айдымлар билен кимваллар, арфалар ве барбатлар билен Иерусалим диварының багыш эдилиш дабарасыны беллемек үчин герекди. ^{28–29} Айдымчылар Иерусалимиң төверегиндэки ерлерден, нетофалыларың обаларындан, шейле хем Бейтгилгалдан, Геба ве Азмавет этрапларындан йыгнандылар. Чүнки айдымчылар Иерусалимиң төверегинде өзлерине обалар гурупдылар. ³⁰ Руханылар ве левилер өзлерини тэмизлэнлеринден соң, халкы, дервезелери ве дивары-да тэмизледилер.

³¹ Соңра мен Яхуда баштутанларыны дивара чыкардым. Дабаралы йөриш эдип, шүкүр эдйән ики улы топары белледим. Оларың бири диварың үсти билен сага, Дөкүн дервезесине тарап гитди. ³² Оларың ызындан Хошагя ве Яхуда баштутанларының ярысы, ³³ Азаря, Эзра, Мешуллам, ³⁴ Яхуда, Бенямин, Шемагя ве Ермея гитди. ³⁵ Шейле хем эллери сурнайлы кэбир руханы огуллары: Шемагяның агтыгы, Ёнатаның оглы Закаря. Онун ата-бабаларына Асафың уругындан Матаня, Микая ве Закур дегишлидир. ³⁶ Онун гарындашлары: Шемагя, Азарел, Милалай, Гилалай, Магай, Нетанел, Яхуда ве Хананы дагы йөредилер. Оларың эллеринде Худайың адамы Давудың саз гураллары барды. Мүрзе Эзра хем оларың өңүнден гитди. ³⁷ Булак дервезесиниң янында өңлериндэки Давут шэхерине элтйән басганчаклардан диварың учудына

чыкдылар. Давудың көшгүнің үстүндөн гүндогара тарап йөрөп, Сув дервезесине гелдилер. ³⁸ Шүкүр эдйәнлерин бейлеки топары диварың үсти билен йөрөп, чеп тарапа гитдилер. Менем халкың ярысы билен буларың ызындадым. Биз Тамдыр диңиниң үсти билен гечип, Гиң дивара ченли йөрөдик. ³⁹ Эфрайым дервезесиниң үстүндөн Көне дервезесине, Балык дервезесине, Хананел диңине, Йүзлер диңине ве Гоюн дервезесине ченли гидип, Гаравул дервезесине етип дурдук. ⁴⁰ Шүкүр эдйәнлерин ики топары Худайың өйүндө дурды. Мен хем янымдакы баштутанларың ярысы билен дурдум. ^{41–42} Мениң топарымда сурнай чаян шу руханылар барды: Элякым, Магасея, Минямын, Микая, Элөгейнай, Закаря, Хананя; айдымчылар: Магасея, Шемагя, Элгазар, Узы, Ехоханан, Малкыя, Эйлам ве Эзер барды. Айдымчыларың ёлбашчылары Йизрахя эшитдирип айдым айтдылар. ⁴³ Шол гүн олар көп гурбанлыклар берип шатландылар. Чүнки Худай олара улы шатлык эчилипти. Аяллардыр чагалар-да шатланышып, Иерусалимин шовхуны алыслардан эшидилди.

Ыбадатхана жогапкөрчиликлери

⁴⁴ Шол гүн ыбадатхана үчин берилйән гатанчларың, илкинжи мивелерин ве ондан бирлерин сакланын аммарларына гөзөгчилер гоюлды. Олар руханылар ве левилер үчин канун тарапындан галаларың мейданларына гөрө кесгитленен пайлары йыгнамалыдылар. Чүнки яхудалар руханыларың ве левилерин хызматындан хошалдылар. ⁴⁵ Олар айдымчылар билен дервезебанларың, Давудың ве оглы Сүлейманың табшырыгыны бержай эдишлери ялы, өз Худайының хызматыны эдип, тэмизлик ишине серетдилер. ⁴⁶ Чүнки овалдан, Давудың ве Асафың гүнлеринде айдымчыларың ёлбашчысы барды. Худая алкыш ве шүкүр айдымлары айдыларды. ⁴⁷ Зерубабылың ве Нехемяның дөврүндө бүтин ысрайыл халкы айдымчылара ве дервезебанлара гүнделик пай берйәрди. Шейле хем ысрайыллар левилере дегишли пайы айры голярдылар. Левилер хем Харуның несиллерине дегишли пайы айры голярдылар.

13-нжи бап

¹ Шол гүн олар халка Мусаның китабыны окап бердилер. Китапдан: «Аммон я-да Мовап халкы Худайың халкына асла гошулмалы дэлдир» диен язгыны тапдылар. ² Чүнки олар ысрайыл халкыны чөрек ве сув билен гаршыламан, гайтам, олары нәлетлесин дийип, Билгамы хакына тутдулар. Йөне Худайымыз нәлети ялканыша өвүрди. ³ Халк бу кануны эшидип, кесеки миллетлерден боланларың барыны Ысрайылдан бөлүп айырды.

^{4–5} Мундан озал Худайымызың өйүнің отагларына гөзөгчи белленен ве Тобыяның гарындашы болан руханы Эляшып Тобыя үчин гиң бир отаг тайынлан экен. Өң шол отагда галла садакасыны, якымлы ыслы түтетгини, гап-гачлары табшырык боюнча левилере, айдымчылара ве дервезебанлара берилйән галланың, шерабың, ягың ондан бирини хем-де руханылар үчин гатанчлары саклаян экенлер. ^{6–7} Бу затлар болян вагты мен Иерусалимде дэлдим, себәби Бабыл патышасы Артаксерксийн отуз икинжи йылында мен онуң янына гитдим. Бираз вагт геченсон, мен патышадан ругсат алып, Иерусалиме доландым. Гелибем, Эляшыбың Худайың өйүнің ховлуларында Тобыя үчин бир отаг тайынлап, нәдогры иш эденлигини эшитдим. ⁸ Муна мениң гаты гахарым гелди. Тобыяның әхли өй гошларыны отагдан чыкарып зындым. ⁹ Соңра мен буйрук берип, отаглары тэмизлетдим. Онсон бугдай ондан бирини, ыбадатхана гап-гачларыны, галла садакасыны, якымлы ыслы түтетгини ызына гетирип гойдум.

¹⁰ Мен левилерин пайларының берилмәндигини хем эшитдим. Шонун үчинем ыбадатханада хызмат эден левилер ве айдымчылар өз экин мейданларына гиден экенлер. ¹¹ Мен баштутанлары язгарып, олардан: «Нәме үчин Худайың өйи терк эдилепдир?» дийип сорадым. Онсон мен левилери ве айдымчылары йыгнап, олары өңки везипелерине гойдум. ¹² Соңра әхли яхудалар аммарлара галланың, шерабың, ягың ондан бирини гетирдилер. ¹³ Аммарлара гөзөгчи эдип, мен Шелемя руханыны, Садок мүрзәни левилерденем Педаяны белледим. Оларың көмөкчиси эдип, Матаняның агтыгы, Закурың оглы Хананы гойдум. Чүнки буларың хеммеси догручыл адамлар сайыларды. Инди оларың боржы доганларының хакыны пайламакды. ¹⁴ Эй, Худайым, Сениң өйүң ве онуң хызматы үчин эден ягшы ишлеримин әхлисини ядына сал.

¹⁵ Шол гүнлер мен Яхудада кәбир адамларың Сабат гүни үзүм сыкяндыгыны, бугдай десселерини гетирип, эшеклерине йүкләп йөрөндиклерини гөрдүм. Шейле хем олар Сабат гүни шерап, үзүм, инжир ве хер хили йүклери Иерусалиме дашаярдылар. Онсон мен олар

Сабат гүни хич зат сатмалы дэлдигини дуйдурдым. ¹⁶ Шәхерде яшаян сурлулар хем балык ве дүрли харытлар гетирип, Сабат гүни Иерусалимдәки яхуда халкына сатырдылар. ^{17–18} Онсоң мен Яхуданың беглерине кәйәп, олар: «Сабат гүнүни харлап, бу эдйән ишиниз нәме? Сизин аталарыңыз хем шейле этмәнмиди? Ата-бабаларымызың шейле эденлиги зерарлы Худай бу белалары бизиң башымыза, бу шәхериң башына гетирмәнмиди? Сиз Сабат гүнүни харламак билен, Ысрайылың үстүнден хас-да гүйчли газап индерйәрсиниз!» дийдим.

¹⁹ Хер Сабат гүнүниң өнүсырасы, агшам гараңкы гатлышыберенде, мен Иерусалимин дервезелериниң япылмалыдыгыны табшырдым. Сабат гечйәнчә, олар ачылмасын дийип буйрук бердим. Онсоң мен Сабат гүни ичерик йүк гиризилмесин дийип, өз хызматкәрлеримниң бирнәчесини дервезеде гойдум. ²⁰ Шондан соң тәжирлер ве дүрли харыт сатынлар бир-ики сапар гижәни Иерусалимиң дашында гечирдилер. ²¹ Эмма мен олар: «Нәме үчин гижәни диварың дүйбүнде гечирйәрсиниз? Эгер ене шейле эдәйсениз, менден эйгилиге гарашмаң!» дийип дуйдурыш бердим. Шондан соң олар Сабат гүни гелмедилер. ²² Соңра мен левилере өзлерини тәмизләп, мукаддес Сабат гүнүни тутмак үчин гелип, дервезелери горамаклығы буюрдым. Эй, Худайым, мениң хайрыма муны ятлап, мерхеметиң чәксизлигине гөрә, мени аман сакла! ²³ Шол гүнлер мен ашдотлы, аммонлы ве моваплы аяллара өйленен яхудалары-да гөрдүм. ²⁴ Оларың чагаларының яры ашдот дилинде гепләп, яхуда дилинде гепләп билмейәрдилер, олар дүрли халкларың диллеринде геплейәрдилер. ²⁵ Онсоң мен олар кәедим, нәлетледим, кәбирлерини урдум, сачларыны үтдүм. Олар Худайың адындан ант ичирип, шейле дийдим: «Гызларыңыз оларың огулларына бермән, огулларыңыз, өзүңизе оларың гызларыны алмаң!» ²⁶ Ысрайыл патышасы Сүлейман шейле аяллар зерарлы гүнә этмедими нәме? Көп миллетлерин арасында онуң ялы патыша ёкды. Ол Худайың халаныды. Худай оны бүтин Ысрайылың үстүнден патыша этди, эмма кесеки миллетден болан аяллар оңа гүнә этдирдилер. ²⁷ Инди биз сизин хем кесеки миллетлерден аял алып, шейле пислик эдип, Худайымыза бивепалык эдйәндигиниз барада эшитмелими?»

²⁸ Баш руханы Эляшыбың оглы Ехояданың огулларындан бири хоронлы Санбаллатың гиевсиди. Шонуң үчин мен оны янымдан ковдум. ²⁹ Эй, Худайым, оларың бу этмишини унутма. Чүнки олар руханылыга ыснат гетирдилер, руханыларың ве левилерин әхтини боздулар.

³⁰ Шейдип, мен халкы кесекилерин тәсиринден сапладым. Руханылар билен левилерин везипелерини пайлашдырып, херсиниң этмели ишлерини белледим. ³¹ Мен вагтында одун билен үпжүн эдилишини, илкинжи мивелерин гетирилишини ёла гойдум.

Эй, Худайым, мени ягшылықда ятла!